

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/64/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414218107
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1414218107.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členiek senátu JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia a.s., so sídlom: Teplická č. 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., so sídlom: ul. 1. mája 173/11, Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanej: I. X., B. J. X.X.XXXX, O. L.: J. X, X. X, o zaplatenie 718,22 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 10C/218/2015-73, zo dňa 27.9.2016, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolanie žalobcu proti výroku I rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 10C/218/2015 - 73, zo dňa 27.9.2016, ktorým bolo žalobe žalobcu vyhovené v rozsahu žalovanej uloženej povinnosti zaplatiť žalobcovi istinu 558,99 Eur o d m i e t a.

II. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 10C/218/2015 - 73 zo dňa 27.9.2016 vo výroku I v rozsahu príslušenstva z istiny 558,99 Eur, a vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá a súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania z r u š u j e a vec v tomto rozsahu zrušenia v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom č.k. 10C/218/2015-73 zo dňa 27.9.2016 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 558,99 Eur spolu s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 9.12.2014 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 55,66%.

2. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 8.12.2014, doručenou konajúcemu súdu dňa 17.12.2014, domáhal voči žalovanej zaplatenia 718,22 Eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 84,32 Eur, úroku vo výške 82,23 Eur, zo zosplatennej istiny vo výške 474,67 Eur, z poplatku za upomienku II. vo výške 60,- Eur, zo zmluvnej pokuty vo výške 17,- Eur na tom skutkovom základe, že dňa 11.4.2012 uzavrel so žalovanou Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú úverové zmluvné podmienky žalobcu, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 558,99 Eur. Žalovaná sa zaviazala peňažné prostriedky vrátiť v 24 pravidelných mesačných splátkach po 33,31 Eur s dátumom prvej splátky 11.5.2012 a termínom konečnej splátky dňa 14.04.2014. Úver bol žalovanej poskytnutý v celkovej výške 558,99 Eur. Úver nezačala vôbec splácať, z dôvodu ktorého bola listom zo dňa 25.9.2012 žalovaná žalobcom vyzvaná k splateniu celého zostatku úveru vo výške 718,22 Eur v lehote do 15 dní od odoslania výzvy. Úrok z omeškania vyčíslil žalobca pri sadzbe 8,75% ročne zo sumy 718,22 Eur od 9.12.2014 do zaplatenia a ročný úrok z omeškania vyčíslil vo výške 135,50 Eur.

3. Súd prvej inštancie záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovanou založený zmluvou o úvere posúdil ako spotrebiteľský vzťah v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene o doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase

uzavretia úverovej zmluvy (ďalej „Zákon“). Vykonaným dokazovaním zistil, že v predmetnej zmluve o úvere nie sú uvedené náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), k) Zákona, konkrétne doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy boli úverové zmluvné podmienky, pričom žalovaná svojim podpisom na Zmluve potvrdila ich prevzatie, oboznámenie sa s ich obsahom a súhlasila byť nimi viazaná, teda vzájomné práva a povinnosti účastníkov zo Zmluvy boli upravené aj v úverových podmienkach, ktoré však nespĺňajú kritérium písomnej formy. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v spotrebiteľských vzťahoch nie je prípustné, aby podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere boli zahrnuté do úverových podmienok, na ktoré samotná zmluva len odkazuje, a to jednak práve s ohľadom na spotrebiteľskú povahu vzťahu, a zároveň s odkazom na kogentne vyžadovanú písomnú formu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Poukázal na zistenie, že v predmetnej úverovej zmluve je uvedená len celková suma splátky, z nej však nevyplýva, koľko z tejto splátky sa priraduje na splátku úveru, koľko ide na splátku úroku a koľko na prípadnú splátku poplatkov. Vyhodnotil, že žalobcovi z uvedeného dôvodu vzniklo právo na vrátenie skutočne poskytnutého plnenia, teda len poskytnutého úveru, bez úrokov, poplatkov, upomienok, ktorých vyhotovenie a zaslanie žalobca ani žiadnym spôsobom nepreukázal. V rámci vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 558,99 Eur, žalovaná uhradila splátky celkovo v sume 0 Eur. Súd prvej inštancie dospel teda k záveru, že žalovanej zostala povinnosť uhradiť dlžnú sumu vo výške 558,99 Eur a žalobu vo zvyšnej časti zamietol, nakoľko žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal skutočnosť, z ktorých by vyplývala dôvodnosť celej uplatnenej sumy. Súd prvej inštancie určil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 558,99 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 558,99 Eur od 9.12.2014 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 v spojení s § 255 ods. 2 CSP, a žalobcovi, ktorému priznal sumu vo výške 558,99 Eur s príslušenstvom, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 55,66 % (čistý pomer úspechu vo veci).

5. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal žalobca odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f), h), d) CSP a domáhal sa, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že zaviazá žalovanú na zaplatenie istiny vo výške 718,22 Eur, vyčísleného úroku z omeškania vo výške 135,50 Eur, úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 718,22 Eur odo dňa 9.12.2014 do dňa zaplatenia, ako aj trov právneho zastúpenia a trov konania. Žalobca v odvolaní namietal nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie, na základe vykonaného dokazovania a nesprávne právne posúdenie úverovej zmluvy ako zmluvy bezúročnej a bez poplatkov, z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 písm. f), písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z.. Žalobca má za to, že úverová zmluva č. 4204036935 zo dňa 11.4.2012 („Zmluva“) má všetky obligatórne náležitosti, ktoré vyžadoval zákon platný a účinný v čase jej uzatvorenia. Doba trvania Zmluvy, ako aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, jednoznačne vyplývajú z bodu 53 Zmluvy (Počet splátok: 24), bodu 59 Zmluvy (Dátum prvej splátky 11.5.2012), bodu 60 Zmluvy (Úhrada nasledujúcich splátok vždy do 14. dňa v kalendárnom mesiaci), ale najmä z bodu 62 Zmluvy (Lehota splatnosti: 14.4.2014). Aj keď Zmluva neobsahuje termín splatnosti každej splátky uvedením konkrétneho dátumu, na základe uvedených údajov je objektívne možné, aby spotrebiteľ bol schopný určiť termín splatnosti každej splátky. Zo zmluvy je nepochybne možné určiť dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru a spotrebiteľ - žalovaná teda disponovala informáciou, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru (§ 9 ods.2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z.). Poukázal na Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15 (Home Credit Slovakia, a.s. c/a W. X.), že vzhľadom na skutočnosť, že Smernica 2008/48/ES obsahuje úplnú harmonizáciu, pokiaľ ide o náležitosti spotrebiteľskej zmluvy o úvere uvedené v článku 10 ods. 2, členské štáty nie sú oprávnené vo svojej vnútroštátnej úprave vyžadovať náležitosti nad rámec náležitostí uvedených v Smernici 2008/48/ES, ktorá bola implementovaná v § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z.. Pokiaľ teda veriteľ v zmluve uvádza lehotu splatnosti 14.4.2014, je zrejmé, že takéto znenie je v súlade s dotknutým ustanovením smernice 2008/48/ES, v zmysle ktorého: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza dĺžku trvania zmluvy o úvere“. Spôsob, akým veriteľ určil dĺžku trvania v zmluve o úvere, v žiadnom prípade nemôže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, a preto, ak by konajúci súd rozhodol o sankcii za absenciu predmetnej náležitosti, a považoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, takúto sankciu by v súlade s Rozsudkom Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15 bolo nutné považovať za neprimeranú. Podľa právneho názoru žalobcu, Zmluva obsahuje aj náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. 1) zákona č.

129/2010 Z. z. „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“, pričom z uvedeného ustanovenia nevyplýva, že úverová zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov samostatne pre každú jednotlivú položku. V Zmluve je uvedená mesačná splátka vo výške 33,31 Eur, pričom žalobca má za to, že takáto formulácia spĺňa náležitosť podľa vyššie citovaného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z.. V súlade so systematickým a eurokonformným výkladom zákona o spotrebiteľských úveroch možno konštatovať, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje náležitosť v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. 1) (pôvodne písmeno k) aj vtedy, ak jednotlivé položky, ktoré má dlžník uhradiť sú uvedené spolu v jednej splátke. V prípade, ak klient chce vedieť koľko z každej jeho splátky sa použije na konkrétnu položku (istinu, úrok či iný náklad) je oprávnený požadovať od veriteľa amortizačnú tabuľku. Uvedené je v súlade s ustanovením čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48/ES, ktoré je pretransformované práve do ustanovenia § 9 ods. 2 písm. 1) zákona č. 129/2010 Z. z. (v znení platnom do 31.12.2012 uvedené pod písmenom k)) a ustanovením čl. 10 ods. 2 písm. i) Smernice 2008/48/ES pretransformovaným do ustanovenia § 9 ods. 2 písm. m) zákona č. 129/2010 Z. z. (v znení platnom do 31.12.2012 uvedené pod písmenom l)). Žalobca má za to, že Zmluva obsahuje náležitosti v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z., a preto je toho názoru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ak by konajúci súd bol toho názoru, že Zmluva neobsahuje náležitosť v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 písm. 1) zákona č. 129/2010 Z. z. a/alebo náležitosť podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z., je toho názoru, že v danom prípade by nebolo možné na Zmluvu aplikovať sankciu uvedenú v ustanovení § 11 ods. 1 písm. a) keďže za žiadnych okolností nemôže byť naplnená hypotéza predpokladaná v tomto ustanovení, nakoľko je nepochybné, že Zmluva je uzatvorená v písomnej forme. Podľa názoru žalobcu, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemusia byť nutne uvedené v jednom dokumente za predpokladu, ak tieto náležitosti sú vyhotovené písomne v inom dokumente alebo zachytené na inom trvalom nosiči a zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje jednoznačný a presný odkaz na tieto písomnosti alebo iné trvalé nosiče. Uvedený právny názor žalobcu je v úplnom súlade s Rozsudkom Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15 (Smernica žiadnym spôsobom neuvádza, že zmluvy o úvere, na ktoré sa vzťahuje toto ustanovenie, musia byť vyhotovené v jedinom dokumente). Zmluva obsahuje jednoznačné a presné odkazy na Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., resp. ďalšie písomné dokumenty alebo iné trvalé nosiče, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy. Žalobca okrem uvedeného v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie mu mal priznať aj vyčíslený ročný úrok z omeškania vo výške 135,50 Eur, nakoľko ide o zákonný úrok z omeškania odo dňa 13.10.2012 (prvý deň omeškania s plnením peňažného dlhu) do dňa 8.12.2014 (deň vyhotovenia žalobného návrhu). Skutočnosť, že súd prvej inštancie považoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, nie je rozhodujúca vo vzťahu, od akého dátumu má žalobca nárok na priznanie zákonného úroku z omeškania. Okrem toho súd prvej inštancie pochybil aj pri určení samotnej výšky úroku z omeškania, keď priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,05% z výšky peňažného dlhu a nie vo výške 8,75% z výšky peňažného dlhu. Žalobca rovnako napáda aj výrok o náhrade trov konania, keďže má za to, že mal mať v spore plný úspech, a preto žiada priznať náhradu trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania v plnom rozsahu.

6. Žalovaná vyjadrenie k odvolaniu žalobcu nepodalala.

7. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>). Vec prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť, respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, avšak nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania vo vzťahu k výroku napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 558,99 Eur.

8. Žalovaný výslovne vo svojom odvolaní uviedol, že odvolanie podáva proti rozhodnutiu v celom rozsahu, preto odvolací súd vychádzal z toho, že žalovaný podaným odvolaním napáda rozsudok súdu prvej inštancie vo všetkých jeho výrokoch. Podanie odvolania je procesným úkonom strany. Právo podať odvolanie však prináleží len tej strane, ktorej bola rozhodnutím súdu spôsobená ujma, teda v neprospech ktorej vyznelo rozhodnutie a bola ním dotknutá na svojich právach - pre posúdenie je podstatné

porovnanie výsledku sporu so žalobným návrhom (nárokom) uplatňovaným žalobcom v konaní. Prípustnosť odvolania má totiž vo všeobecnosti nielen stránku objektívnu, ale aj stránku subjektívnu, ktorá sa viaže na osobu konkrétneho odvolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva odvolanie, t. j. či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať odvolanie (hoci aj proti rozhodnutiu objektívne napadnuteľnému týmto opravným prostriedkom); takýmto dôvodom je skutočnosť, že rozhodnutím súdu prvej inštancie bol odvolateľ po procesnej stránke negatívne dotknutý a bola mu spôsobená ujma dopadajúca na jeho pomery. Posúdenie tejto subjektívnej prípustnosti odvolania predchádza posúdeniu objektívnej prípustnosti odvolania. V danej veci ide práve o takýto prípad, keď odvolanie žalobcu smeruje aj proti výroku rozsudku, ktorým bolo žalobe v rozsahu zaplataenia istiny 558,99 Eur vyhovené, a teda týmto výrokom napadnutého rozhodnutia mu nebola spôsobená žiadna ujma, v dôsledku čoho teda nebol osobou subjektívne oprávnenou na podanie odvolania do predmetnej vyhovujúcej časti rozsudku súdu prvej inštancie, a preto odvolací súd odvolanie žalovaného do výroku, ktorým bolo žalobe v časti uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť istinu 558,99 Eur vyhovel odmietol, ako podané neoprávnenou osobou v zmysle § 386 písm. b) CSP v spojení s § 359 CSP a vecne prejednal len odvolanie žalobcu smerujúce proti zamietajúcemu výroku a výroku o priznaní príslušenstva z istiny 558,99 Eur, vrátane súvisiaceho výroku o náhrade trov konania.

9. Zo skutkového stavu ustáleného súdom prvej inštancie a zo súdneho spisu vyplýva, že dňa 11.4.2012 uzavreli žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako dlžník úverovú zmluvu č. 4204036935, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 558,99 Eur, ktoré mala žalovaná vrátiť spolu s úrokom 36,13% ročne vo výške 799,44 Eur v 24 mesačných splátkach po 33,31 Eur, počnúc 11.5.2012, so splatnosťou každej nasledujúcej splátky vždy do 14. dňa v mesiaci, s termínom konečnej splatnosti 14.4.2014. V zmluve sú uvedené celkové náklady vo výške 240,45 Eur, ročná priemerná miera nákladov (RPMN) 43,5 %, priemerná RPMN 45,23%.

10. Súd prvej inštancie postupoval správne keď predmetnou zmluvou založený právny vzťah vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský, ktorý okrem všeobecnej právnej úpravy podlieha pod právny režim zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení k času uzavretia zmluvy. Spotrebiteľským úverom je každé dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. V danej veci bola medzi stranami sporu uzavretá zmluva o úvere, kde žalobca vystupoval ako veriteľ podnikateľ, ako osoba, ktorá konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, ako osoba, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 9 ods. 2 písm. f/ a písm. k/ zákona č. 129 /2010 Z. z. v znení k času uzavretia musí zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (písm. f/) a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (písm. k/). V zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r), a y).

12. Právny poriadok Slovenskej republiky zmluvu o spotrebiteľskom úvere definuje ako právny úkon, ktorým sa veriteľ ako dodávateľ plnenia zaväzuje poskytnúť dlžníkovi - spotrebiteľovi peňažné prostriedky v jeho prospech do určitej sumy a na určitý čas a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky v dohodnutej dobe vrátiť a zaplatiť úroky.

13. V úvode všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. sa uvádza, že predložený návrh zákona je svojím obsahom úplnou transpozíciou Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS (ďalej aj Smernica) do slovenského právneho poriadku. Uplatňovaním tejto novej úpravy bude slovenský úverový trh zosúladený v rámci vnútorného trhu Spoločenstva. V závere všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. sa konštatuje, že predkladaným zákonom je Smernica transponovaná do slovenského právneho poriadku v plnom rozsahu.

14. Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere v preambule stanovuje, že zmluva o úvere by mala zrozumiteľným a stručným spôsobom poskytovať všetky potrebné informácie, aby sa mohol spotrebiteľ oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami, ktoré mu z nej vyplývajú (ods. 31). V súvislosti so zabezpečením vysokého stupňa ochrany spotrebiteľa, tak Smernica kladie dôraz na vysoký stupeň informovanosti spotrebiteľa pri uzatváraní zmluvy o úvere, aby sa mohol spotrebiteľ oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami, a vyžaduje preto od dodávateľa / veriteľa zrozumiteľným a stručným spôsobom dôkladne informovať spotrebiteľa a v záujme úplnej transparentnosti mu poskytnúť informácie dostatočné na to, aby mu umožnili prijať obozretné rozhodnutia založené na dobrej informovanosti. Informácie o zmluvných podmienkach a dôsledkoch uzavretia zmluvy majú zásadný význam pre spotrebiteľa, najmä ak na základe týchto informácií sa spotrebiteľ rozhoduje, či chce byť viazaný podmienkami, ktoré vopred pripravil dodávateľ - veriteľ. Vzhľadom na nevýhodné postavenie, v ktorom sa nachádza spotrebiteľ voči dodávateľovi, pokiaľ ide o úroveň informovanosti, môže mať spotrebiteľ ťažkosti pri správnom vyhodnotení následkov niektorých zmluvných podmienok napriek tomu, že boli sformulované z jazykového hľadiska jasne. Posúdenie jasnosti a zrozumiteľnosti zmluvnej podmienky by sa preto nemalo obmedzovať na jej čisto formulačný aspekt. Jasnosť a zrozumiteľnosť zmluvnej podmienky sa musí posudzovať podľa toho, či zaručuje spotrebiteľovi informácie, na základe ktorých bude schopný posúdiť výhody a nevýhody uzavretia danej zmluvy a riziká, ktoré mu z toho hrozia. Spotrebiteľ musí nielen pochopiť obsah zmluvnej podmienky, ale aj záväzky a oprávnenia, ktoré s ňou súvisia. Informácie týkajúce sa rozsahu záväzku a základných podmienok jeho budúceho plnenia musia byť preto vyjadrené v písomnej forme a prehľadne, jasným a zrozumiteľným spôsobom, aby spotrebiteľ mohol zvážiť na základe ich posúdenia, či zmluvu uzavrie.

15. V dôvodovej správe k § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. sa zdôrazňuje význam ochrany spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch, ktorý má mať dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí uvádzať celkovú výšku, menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie (v zmluve musí byť zrozumiteľne uvedené, aká je celková výška a mena poskytnutého spotrebiteľského úveru, prípadne strop, do ktorého spotrebiteľ môže opakovane čerpať finančné prostriedky). Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí upravovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere).

16. Smernica ako špecifický prameň práva (norma práva) Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný Smernicou prijatím transpozíčných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu smernice uskutočniť spôsobom plne zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem. To však ale nič nemení na tom, že zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným Smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť. Európsky súdny dvor v rozsudku C-212/07 konštatoval, že Smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice.

17. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo/146/2017, zo dňa 22.2.2018 v ktorom bolo vyjadrené, že zámerom zákonodarcu bezpochyby nebolo, aby ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice. To je skutočnosť, na ktorú musí vziať zreteľ vnútroštátny súd pri aplikácii ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z.. Eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia

eurokonformného výkladu možné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Z dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. v žiadnom prípade nevyplýva, že by zámerom zákonodarcu bolo, aby ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ tohto zákona sprísnilo požiadavku zakotvenú v Smernici, teda to, aby zmluva o úvere upravovala výšku, počet a termíny splátok ako súboru, ktorý zahŕňa istinu, úroky a aj iné poplatky. Podľa presvedčenia dovolacieho súdu zohľadňujúceho aj účel zákona, ktorý je vyjadrený v dôvodovej správe, teda ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. neupravuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice. Najvyšší súd v označenom uznesení ustálil, že je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istinu a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby.

18. Z uvedeného potom pre danú vec vyplýva, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení otázky náležitosti spotrebiteľského úveru vyplývajúcej z ustanovenia § 9 odsek 2 písmeno k) zákona č. 129/2010 Z. z., ktorá je podkladom pre záver o tom, či prejednáváný úver je alebo nie je bezúročný a bez poplatkov, keď zo zmluvy zrozumiteľne vyplýva, že žalovaná úver 558,99 Eur veriteľovi vráti spolu so zmluvným úrokom v celkovej výške 799,44 Eur mesačnými splátkami po 33,31 Eur, ktorá je anuitnou splátkou úveru 558,99 Eur s navýšením o celkové náklady 240,45 Eur (zmluvný úrok), počnúc dňom 11.5.2012, a následne vždy do 14. dňa kalendárneho mesiaca, pričom zmluva nemusí obsahovať presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, ale len súhrnné vyčíslenie výšky úverovej splátky, ktorá je súčtom istiny, úverového úroku a poplatkov.

19. Na margo uvedeného odvolací súd poukazuje na to, že zákonom č. 279/2017 Z. z, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene (okrem iného) ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i/ (v prejednávacom prípade pôvodne písmeno k/) zákona č. 129/2010 Z. z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. 5. 2018 slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“. V dôvodovej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnuté so zreteľom na závery vyjadrené v rozsudku Európskeho súdneho dvora z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s., proti Kláre Bíróovej.

20. Rovnako napadnutý rozsudok spočíva aj na nesprávnom právnom posúdení otázky náležitosti spotrebiteľského úveru vyplývajúcej z ustanovenia § 9 odsek 2 písmeno f) zákona č. 129/2010 Z. z., v znení k času uzavretia zmluvy (zmluva o úvere musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru), ktorá je tiež podkladom pre záver o tom, či prejednáváný úver je alebo nie je bezúročný a bez poplatkov. Zákonnej požiadavke na označenie doby trvania zmluvy zodpovedá aj použitie objektívne zistiteľných kritérií, podľa ktorých spotrebiteľ musí vedieť, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V danom prípade je zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zrejmé, že žalovaná má úverový dlh zaplatiť v 24 mesačných splátkach, počnúc prvou splátkou zročnou dňa 11.5.2012 a končiac poslednou splátkou zročnou dňa 14.4.2014, ktorá je zároveň termínom končenej splatnosti úverového dlhu. Z počtu 24 splátok úveru, pri jednoznačnom označení prvej a poslednej splátky, ktorá je v poradí 24. mesačnou splátkou vie priemerný spotrebiteľ, ktorým je bezpochyby aj žalovaná, presne určiť dobu na ktorú je zmluva uzatvorená. Z dojednaných náležitostí preskúmvanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľ disponuje zrozumiteľnými a určitými informáciami o dobe trvania zmluvy a vie pochopiť výrazové prostriedky použité na vyjadrenie doby trvania zmluvy. Preto cieľ sledovaný ustanovením § 9 ods. 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z. z. je v podmienkach danej veci naplnený a určenie, že prejednáváný úver je bezúročný a bez poplatkov, z dôvodu neuvedenia doby trvania zmluvy nemá oporu v právnej úprave účinnej k času uzavretia predmetnej úverovej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru (poznámka odvolacieho súdu - a ani v čase rozhodovania odvolacieho súdu, keď zákonom č. 279/2017 Z. z. došlo k zmene dotknutého ustanovenia tak, že s účinnosťou od 1.5.2018 bol ako podstatná náležitosť zmluvy o úvere vypustený údaj o konečnej splatnosti úveru a od uvedeného obdobia podstatnou náležitosťou má byť doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere).

21. V prípade, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania. Úrok z omeškania je vzhľadom na charakter daného sporu definovaný v ustanovení § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výšku úrokov z omeškania ustanovuje vykonávací predpis, ktorým je nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.. Keďže záväzkový vzťah strán sporu vznikol dňa 11. 4. 2012 je potrebné v danej veci s poukazom na ustanovenie § 10c nariadenia vychádzať zo znenia ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia účinného k 31.1.2013, podľa ktorého je výška úrokov z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania, v súdnej veci podľa žaloby uplatneného zročnosťou zosplatneného úverového dlhu podľa výzvy žalobcu zo dňa 25.9.2012. V čase od 11.7.2012 do 31.1.2013 bola táto sadzba 0,75 %, čomu zodpovedá úrok z omeškania 8,75 %. Žalobca si úrok z omeškania uplatnil od 13.10.2013, pričom za obdobie od 13.10.2012 do 8.12.2014 žiadal priznať úrok z omeškania vyčíslený pevnou sumou 135,50 Eur, a následne všeobecným určením povinnosti žalovanej platiť úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne z dlžnej istiny 718,22 Eur od 9.12.2014 až do zaplatenia. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie síce správne poukázal na príslušnú právnu úpravu, ale pri určení samotnej výšky úroku z omeškania podľa tejto právnej úpravy nepostupoval, keď žalobcovi priznal úrok z omeškania v sadzbe s navýšením o 5 percentuálnych bodov a nie v sadzbe s navýšením o 8 percentuálnych bodov.

22. Okolnosť, že súd prvej inštancie považoval úver za bezúročný a bez poplatkov nie je vo vzťahu k tomu, od ktorého dňa má žalobca nárok na priznanie úroku z omeškania, rozhodujúca. Rozhodujúce je ustálenie vzniku samotného omeškania, teda prvého dňa omeškania s plnením splatnej úverovej povinnosti žalovanou, ktorá podľa podmienok úverovej zmluvy mohla nastať najneskôr prvý deň po termíne končenej splatnosti. Z rozhodnutia je zrejmé, že súd prvej inštancie žalobcovi úrok z omeškania za obdobie od 13.10.2012 do 8.12.2014 (uplatnený pevnou sumou) nepriznal, potom bol ale súd prvej inštancie povinný svoje rozhodnutie podprieť argumentáciou prečo prijal takýto záver. Takýto postup z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva. Tým, že súd prvej inštancie zamietnutie nároku žalobcu na úrok z omeškania za obdobie od 13.10.2012 do 8.12.2014 nezdôvodnil, respektíve nezdôvodnil ako ustálil moment vzniku omeškania, prečo nárok na úrok z omeškania priznal od 9.12.2014 a s tým spojené vyčíslenie základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky prislúchajúcej - platnej k prvému dňu omeškania (navýšenie percentuálnych bodov o príslušnú sadzbu), nie je rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti úroku z omeškania priznaného z istiny 558,99 Eur a v zmiatnutí tohto žalobcom uplatneného nároku vo zvyšnej časti preskúmateľné.

23. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku I, v rozsahu priznaného úroku z omeškania z istiny 558,99 Eur a vo výroku II, ktorým žalobcu vo zvyšnej časti zamietol, postupom podľa § 389 odsek 1 písmeno b/, c/ a podľa § 391 odsek 1 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V ďalšom konaní sa súd prvej inštancie bude v právoplatne neskončenej časti daného sporu zaoberať vecnou aj právnu dôvodnosťou žalobcom uplatnených nárokov na úroky, poplatky a úrok z omeškania, svoje závery riadne odôvodní, teda dá odpoveď, prečo prijal konkrétny záver ako výsledok svojho rozhodnutia. Za tým účelom v súlade s ustanovením § 295 CSP súd prvej inštancie vyhodnotí výsledky dokazovania a tieto posúdi podľa príslušných hmotnoprávných ustanovení.

24. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne zároveň aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§396 odsek 1 CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).
V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).